

آژانس در ترور دانشمندان ایران مقصر است

نماینده دائم ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی با اشاره به ترور دو تن از دانشمندان ایرانی تصریح کرد: چنین اعمال کور تروریستی همبستگی مردم و دولت ایران و عزم آنها را برای تعقیب حقوق هسته‌ای تقویت خواهد کرد.

نماینده دائم ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی با اشاره به ترور دو تن از دانشمندان ایرانی تصریح کرد: چنین اعمال کور تروریستی همبستگی مردم و دولت ایران و عزم آنها را برای تعقیب حقوق هسته‌ای تقویت خواهد کرد.

به گزارش خبرگزاری فارس، علی اصغر سلطانیه نماینده دائم ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی طی سخنانی در نشست شورای حکام که روز جمعه 12 آذر ایراد شد، به تشریح فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز جمهوری اسلامی ایران پرداخت. نماینده دائم ایران در آژانس در بخشی از سخنان خود با بیان اینکه پس از حدود 8 سال از بازرسی مستمر به گونه‌ای شدید و ناخواسته، که در تاریخ آژانس بی‌سابقه بوده است، هیچ مدرکی دال بر انحراف مواد هسته‌ای ایران به اهداف نظامی یافت نشده، گفت: همه فعالیت‌های هسته‌ای ایران تحت حیطه عمل پادمان آژانس باقی است و تمامی مواد هسته‌ای به طور مستمر محاسبه می‌شوند که این امر منحصراً صلح‌آمیز بودن را ثابت می‌کند.

وی با تأکید بر اینکه مناقشات سیاسی باید متوقف شود و موضوع باید از دستور کار شورای حکام برداشته شود، اظهار داشت: همان‌طور که تجارب دهه‌های گذشته نشان داده‌اند، سیاست‌های غیرمتمدن دوگانه از نوع «171#& هویج و چماق» یا «171#&؛ تحریم و مذاکره» محکوم به شکست کامل است.

به باور سلطانیه فصل تازه‌ای از مذاکرات بر اساس اصول احترام متقابل و برابری طرف‌های ذیربط، با هدف افزایش همکاری و اعتماد متقابل باید باز شود.

وی در بخشی از سخنانش اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران به کسانی که به دنبال سیاست رویارویی هستند، توصیه می‌کند که نگرش خود را تغییر دهند و آن‌ها را به سمت الگویی متمدن از مذاکرات برای راه‌حل صلح‌آمیز مناقشات منطقه‌ای و جهانی و مشکلات، از جمله نگرانی‌های امنیتی در مورد سلاح‌های هسته‌ای هدایت می‌کند.

سلطانیه خاطرنشان کرد: اینکه پس از گذشت یک سال و نیم کشورهای 5+1 با تأخیر تصمیم گرفتند به میز مذاکرات بازگردند را به فال نیک می‌گیریم.

سلطانیه در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ترور دو تن از دانشمندان کشورمان، گفت: ما امروزه با پدیده جدید زشت، اعمال تروریستی علیه دانشمندان و اعضای علمی دانشگاه‌ها که سرمایه‌های غیرقابل جایگزین بشریت محسوب می‌شوند، روبرو هستیم. ترور غیرانسانی دانشمندان ایرانی به دنبال سیاست‌های خصمانه علیه استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای که به طور کامل تحت پادمان آژانس قرار دارند، رخ می‌دهد. برخی از اهداف مورد نظر کارشناسان هسته‌ای هستند که نام‌شان در تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل و اتحادیه اروپا ذکر شده است.

نماینده دائم ایران در آژانس ادامه داد: تاسف‌بارتر این واقعیت است که به طور خاص در بین فهرست‌ها نام کارشناس هسته‌ای وجود دارد که به طور کامل با آژانس در بازرسی‌ها همکاری کرده است. مسئول چنین اعمال شرم‌آور و بی‌سابقه طرفداران این موضوع هستند. چگونه کشورهای عضو می‌توانند از این پس به آژانس اعتماد کنند و مطمئن باشند که نام دانشمندی که با بازرسان آژانس یا مقامات پادمان تعامل دارند، در چنین فهرست‌هایی ظاهر نشود. چنین رفتاری از دانشمندان هسته‌ای به طور خاص آن‌ها که با آژانس به گونه‌ای بسیار شفاف و صادقانه همکاری می‌کنند، پیامدهای منفی برای آینده آژانس در پی خواهد داشت.

وی تصریح کرد: چنین اعمال کور تروریستی، که از حمایت شماری از کشورهای غربی برخوردار است، بدون شک همبستگی مردم ایران و دولت و عزم آنها در تعقیب حقوق مسلم برای استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای، را تقویت خواهد کرد.

مشروح اظهارات سلطانیه به شرح زیر است.

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس، نمایندگان محترم

در آغاز بر خود فرض می‌دانم که قدردانی مردم و دولت را از حمایت بی‌وقفه خانواده جنبش غیرمتعهدها متشکل از بیش از 100 کشور عضو، که در بیانیه‌ای که توسط دوست عزیزم جناب آقای فوازی - سفیر مصر - منعکس شد، ابراز دارم.

آقای رئیس

جامعه بین‌المللی و افکار عمومی جهان، حق دارند حقایق را که به دلیل انگیزه‌های سیاسی در آژانس و نیز رسانه‌های معدودی از کشورهای غربی یک‌جانبه و گزینشی منعکس شده و به طور مناسب منعکس نشده‌اند، بدانند. به نظر می‌رسد که برخی در خلاء فعالیت می‌کنند و کاملاً این واقعیت را نادیده می‌گیرند که اساسنامه آژانس تنها چهارچوب قانونی برای اقدامات مان است. در این نشست من خود را متعهد می‌دانم که بر جنبه‌های قانونی موضوع هسته‌ای ایران که از سال 2002 تاکنون در دست بررسی است بپردازم.

عمل‌گرایانه‌ترین راه، ارجاع به مفاد آژانس و قضاوت این است که اقدامات صورت گرفته همچون تصمیمات و قطعنامه‌های آژانس مطابق با روح و متن اساسنامه آژانس هستند یا خیر؟ من باید برای روشن کردن اذهان، تسهیل استناداتم و ثبت برای قضاوت نسل‌های آتی مفاد مرتبط را نقل قول کنم:

ماده 2: اهداف

آژانس باید در پی تسریع و ارتقای نقش انرژی اتمی در صلح، سلامتی و سعادت در سراسر جهان باشد. تا آنجایی که در توان دارد آژانس باید تضمین کند که کمکی که ارائه می‌کند یا به درخواستش یا تحت نظارت یا کنترلش ارائه می‌شود، برای هیچ هدف نظامی مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

ماده 3: کارکردها

آژانس اختیار دارد:

- 1- تحقیق و توسعه و کاربرد عملی انرژی اتمی برای استفاده‌های صلح‌آمیز در سراسر جهان را تشویق و تسهیل کند و اگر درخواست شد به عنوان واسطه با هدف تضمین اجرای خدمات یا تامین مواد، تجهیزات یا تاسیسات از یک عضو به عضو دیگر آژانس عمل کند و به اجرای فعالیت یا خدمات مفید در تحقیق و توسعه و یا کاربرد عملی انرژی اتمی برای اهداف صلح‌آمیز بپردازد.
- 2- مطابق با این اساسنامه، مواد، خدمات، تجهیزات و تسهیلات جهت اجرای ملزومات تحقیق و توسعه و کاربردهای عملی انرژی اتمی برای اهداف صلح‌آمیز شامل تولید نیروی هسته‌ای، با توجه لازم به نیازهای مناطق کمتر توسعه یافته جهان را ارائه کند.
- 3- مبادله اطلاعات علمی و فنی استفاده‌های صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای را ارتقا دهد.
- 4- آموزش دانشمندان و متخصصان در زمینه استفاده‌های صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای را تشویق کند.

آقای رئیس:

بر اساس مفاد فوق‌الذکر به سادگی می‌توان نتیجه گرفت که:

- 1- آژانس یک سازمان فنی بین‌المللی است که صرفاً برای تقویت استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای در سراسر جهان از طریق تسریع، تقویت، کمک و تشویق کشورهای عضو تشکیل شده است.
- 2- پادمان و بازرسی‌های آژانس ماهیت داوطلبانه و در صورت درخواست را دارند چرا که:
الف: ماده 2 می‌گوید: «#171؛ تا آنجایی که در توان دارد آژانس باید تضمین کند که کمکی که ارائه می‌کند یا به درخواستش یا تحت نظارت یا کنترلش ارائه می‌شود برای هیچ هدف نظامی مورد استفاده قرار نمی‌گیرد». بنابراین آژانس می‌تواند بازرسی از مفاد و تجهیزات را به عمل آورد که در اختیار کشورها قرار داده است برای اینکه تضمین کند که برای اهداف صلح‌آمیز مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- ب: ماده 3 به صراحت می‌گوید: «#171؛... اگر درخواست شد که چنین کند، به عنوان واسطه با هدف تضمین اجرای خدمات یا تامین مواد، تجهیزات یا تاسیسات از یک عضو به عضو دیگر آژانس اقدام کند». بنابراین اگر تامین مواد یا تجهیزات هسته‌ای از یک کشور به کشور دیگر مستلزم نظارت آژانس است، پس آژانس توسط کشورهای دریافت‌کننده دعوت شده است تا به اجرای پادمان و بازرسی صرفاً از آن مواد و تجهیزات مشخص بپردازد.
- 3- آژانس سازمان اطلاعاتی نیست و هیچ حقی ندارد که در امور داخلی کشورها از جمله سیاست، برنامه و فعالیت‌های هسته‌ای کشورها مداخله کند و امنیت ملی آن‌ها را به خطر افکند.
- 4- اطلاعات محرمانه‌ای که آژانس از طریق پروژه‌های همکاری فنی یا بازرسی دریافت می‌کند باید حفظ شوند.
- 5- آژانس یک سازمان مستقل است و حتی مثل سازمان بهداشت جهانی، سازمان جهانی خواروبار و غیره جزو یکی از کارگزاری‌های تخصصی سازمان ملل متحد طبقه‌بندی نشده است. مدیرکل باید صرفاً مطابق موافقتنامه رابطه آژانس با سازمان ملل، درباره فعالیت‌هایش به مجمع عمومی اطلاع دهد. بنابراین آژانس به عنوان تابع سازمان ملل یا شورای امنیت سازمان ملل در نظر گرفته نشده است. برخی اعضای سازمان ملل متحد عضو آژانس انرژی اتمی نیستند. در هیچ کجای اساسنامه آژانس کسی نمی‌تواند موادی را بیابد مبنی بر اینکه آژانس مکلف به اجرای تصمیمات سازمان ملل متحد یا شورای امنیت سازمان ملل متحد است. تعهدات اعضای سازمان ملل متحد را باید از تعهدات آن‌ها مطابق اساسنامه از همدیگر تمییز داد. سازمان ملل متحد یا شورای امنیت سازمان ملل نمی‌تواند برای آژانس تعیین تکلیف کند یا دستور دهد که چگونه و چه وقت و چه کار کند.
- 6- مطابق ماده 12c اساسنامه، در صورت هرگونه عدم پایبندی، تنها به مجمع عمومی و شورای امنیت سازمان ملل متحد باید اطلاع داد. هیچ ماده‌ای در اساسنامه نیست که نشان دهد آیا سازمان ملل متحد یا شورای امنیت سازمان ملل حق دارد که به آژانس دیکته کند که در آینده چه کار کند. اعضای سازمان ملل متحد مخاطب تصمیمات آن هستند نه دبیرخانه آژانس، از جمله مدیرکل. اعضای آژانس برای مدیرکل وظایفش را تعیین می‌کنند نه اعضای سازمان ملل متحد یا دبیرکل سازمان ملل متحد.

آقای رئیس،

بر اساس این واقعیت‌های حقوقی غیرقابل انکار، می‌خواهم مروری بر مسئله هسته‌ای ایران داشته باشم: الف- طبق گزارش‌های مدیران کل قبلی و کنونی هیچ مدرکی دال بر انحراف مواد و فعالیت‌های هسته‌ای ایران به سمت اهداف ممنوع وجود نداشته است.

ب- آژانس توانسته است راستی‌آزمایی را در ایران ادامه دهد.

ج- مطابق ماده 12c تنها در صورتی که بازرسان عدم پایبندی را تشخیص دهند باید به مدیرکل گزارش خود را ارائه دهند و سپس او نیز به شورای حکام گزارش می‌دهد. سپس شورا باید به اعضا، مجمع عمومی و شورای امنیت سازمان ملل متحد گزارش دهد. این فرآیند حقوقی در مورد مسئله ایران رخ نداده است. هیچگاه بازرسان یا مدیرکل عدم پایبندی را تشخیص ندادند، بلکه تنها تعدادی از اعضای شورای حکام مدعی عدم پایبندی شدند و مسئله را به زور به شورای امنیت سازمان ملل منتقل کردند.

لازم به یادآوری است که کشورهای مورد بحث (سه کشور و اتحادیه اروپا و آمریکا) مفهوم عدم پایبندی را برای قبل از سال 2003 یعنی تنها پس از تقریباً 3 سال که ایران تعلیق داوطلبانه را به دنبال رفتار غیرصادقانه آنها که خواهان تعلیق موقت در سال 2003 بودند و مصمم به هدایت آن به توقف کامل بودند، مطرح کردند.

د- حتی در قطعنامه‌های سه کشور و اتحادیه اروپا از جمله قطعنامه اخیر که بر دخیل شدن شورای امنیت سازمان ملل اصرار داشت، عبارتی بدین شکل وجود داشت که: ««تعلیق یک اقدام اعتمادساز و از لحاظ حقوقی الزام‌آور و داوطلبانه نیست». پس چرا آنها تعلیق داوطلبانه را به عنوان عدم پایبندی مدنظر قرار دادند؟

ه- طبق ماده 12c اساسنامه مسئله عدم پایبندی تنها در مورد کشوری صادق است که ماده و تجهیزات هسته‌ای را از آژانس بگیرد ولی آن را برای اهداف ممنوع استفاده کند. بنابراین مفهوم ««کشور یا کشورهای گیرنده» در این ماده استفاده می‌شود. برای مثال این ماده می‌گوید: ««شورا باید از کشور یا کشورهای گیرنده بخواهد تا بی‌درنگ هر گونه عدم پایبندی را که بنا به دریافت آن‌ها رخ داده است، چاره‌سازی کنند». یا می‌گوید: ««در صورتی که کشور یا کشورهای گیرنده نتوانند کاملاً اقدام صحیحی را در چارچوب یک زمان معقول انجام دهند، شورا ممکن است یکی یا هر دوی اقدامات زیر را به انجام رساند: انقطاع یا تعلیق کمک‌های آژانس یا یکی از اعضا و فراخواندن مواد و تجهیزات که در دسترس عضو یا گروهی از اعضای گیرنده قرار گرفته است». هیچ یک از مواد یا تجهیزاتی که آژانس با آن‌ها سر و کار دارد و هر دو مدیرکل قبلی از سال 2003 آن را گزارش کرده‌اند یا تقریباً 20 سال قبل از 2003 به آن اشاره شده از آژانس دریافت نشده است.

نتیجه: بر اساس واقعیات حقوقی فوق همه اقدامات از جمله قطعنامه‌های شورای حکام و قطعنامه‌های شورای امنیت که مبتنی بر قطعنامه‌های شورای حکام است هیچ گونه توجیه حقوقی ندارد و نمی‌تواند اجرا شود.

آقای رئیس،

توجه داشته باشید جزئیات توضیحی بررسی گزارش مدیرکل توسط ایران سند (GOV/2010/62) است که به عنوان سند INFCIRC برای اطلاع کشورهای عضو و افکار عمومی توزیع و منتشر شده است. بنابراین با توجه به محدودیت زمانی من از پرداختن به جزئیات آخرین گزارش مدیرکل خودداری می‌کنم و بر نگرانی‌های اصلی زیر تمرکز می‌کنم:

1- گزارش باید به روشنی بین اقدامات حقوقی الزام‌آور، داوطلبانه و موارد قابل بحث تمایز قائل شود. اول: موضوعات و اقداماتی که متکی بر چارچوب توافقنامه جامع پادمان (INFCIRC/214) هستند. گزارش بازرسی‌های معمول از تمام تاسیسات هسته‌ای از جمله غنی‌سازی در این دسته قرار می‌گیرند. دوم: اقداماتی که ایران صورت داده است و یا ایران بنا به درخواست آژانس به عنوان اقدامات داوطلبانه به منظور تسهیل فرآیند راستی‌آزمایی انجام داده است.

سوم: درخواست‌هایی قابل بحث است که دبیرخانه آن‌ها را به عنوان تعهدات ایران تلقی می‌کند، اما ایران براساس دلایل قانونی مکتوب، موافق با آن نیست و آن‌ها را خارج از ماموریت قانونی آژانس می‌داند. درخواست از ایران برای تعلیق غنی‌سازی و ساخت و ساز رآکتور تحقیقاتی آب سنگین (IR-40)، مطرح کردن موارد ادعایی درباره ابعاد نظامی به طور خاص موشک‌ها و مواد با قابلیت انفجار زیاد، به بهانه قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد و یا پروتکل الحاقی و کد اصلاح شده 3/1 از ترتیبات فرعی، در این دسته قرار می‌گیرند.

مخلوط کردن این سه دسته، سر درگمی‌ها، سوء تفاهم‌ها و حتی تنش‌های سیاسی غیرضروری بین ایران و دبیرخانه، کشورهای عضو و افکار عمومی در سطح بالایی ایجاد کرده است. من بدین وسیله از مدیرکل می‌خواهم این درخواست مشروع را مدنظر قرار دهد.

2- گزارش باید بین ««مواد و فعالیت‌های هسته‌ای اعلام شده و اعلام نشده» تمایز قائل شود. من بدین وسیله اعلام می‌کنم که در تطابق با توافقنامه جامع پادمان هیچ مواد و فعالیت‌های هسته‌ای اعلام شدنی وجود ندارد، به جز آن‌هایی که پیش از این اعلام شده‌اند و هم اکنون تحت نظارت کامل پادمان هستند.

آقای رئیس،

همان‌طور که آگاهید، ما امروزه با پدیده جدید زشت، اعمال تروریستی علیه دانشمندان و اعضای علمی دانشگاه‌ها که سرمایه‌های

غیرقابل جایگزین بشریت محسوب می‌شوند، روبرو هستیم. ترور غیرانسانی دانشمندان ایرانی به دنبال سیاست‌های خصمانه علیه استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای که به طور کامل تحت پادمان آژانس قرار دارند، رخ می‌دهد. برخی از اهداف مورد نظر کارشناسان هسته‌ای هستند که نام‌شان در تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل و اتحادیه اروپا ذکر شده است.

تاسف‌بارتر این واقعیت است که به طور خاص در بین فهرست‌ها نام کارشناس هسته‌ای وجود دارد که به طور کامل با آژانس در بازرسی‌ها همکاری کرده است. مسئول چنین اعمال شرم‌آور و بی‌سابقه طرفداران این موضوع هستند. چگونه کشورهای عضو می‌توانند از این پس به آژانس اعتماد کنند و مطمئن باشند که نام دانشمندی که با بازرسان آژانس یا مقامات پادمان تعامل دارند، در چنین فهرست‌هایی ظاهر نشود. چنین رفتاری از دانشمندان هسته‌ای به طور خاص آن‌ها که با آژانس به گونه‌ای بسیار شفاف و صادقانه همکاری می‌کنند، پیامدهای منفی برای آینده آژانس در پی خواهد داشت.

ضمن قدردانی از تسلیت و ابراز همدردی با مردم ایران و کسانی که عزیزان‌شان، استادان دانشگاه و کارشناسان را از دست داده‌اند، موظف هستیم اعلام کنیم چنین اعمال کور‌تروستی، که از حمایت شماری از کشورهای غربی برخوردار است، بدون شک همبستگی مردم ایران و دولت و عزم آنها در تعقیب حقوق مسلم برای استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای، را تقویت خواهد کرد.

آقای رئیس،

پس از حدود 8 سال از بازرسی مستمر به گونه‌ای شدید و ناخواسته، که در تاریخ آژانس بی‌سابقه بوده است، هیچ مدرکی دال بر انحراف مواد هسته‌ای به اهداف نظامی یافت نشده است. همه فعالیت‌های هسته‌ای تحت حیطه عمل پادمان آژانس باقی است و تمامی مواد هسته‌ای به طور مستمر محاسبه می‌شوند. این امر منحصراً صلح‌آمیز بودن را ثابت می‌کند.

مناقشات سیاسی باید متوقف شود و موضوع باید از دستور کار شورای حکام برداشته شود. همان‌طور که تجارب دهه‌های گذشته نشان داده‌اند، سیاست‌های غیرمتمدن دوگانه از نوع ««هویج و چماق» یا ««تحریم و مذاکره» محکوم به شکست کامل است.

فصل تازه‌ای از مذاکرات بر اساس اصول احترام متقابل و برابری طرف‌های ذیربط، با هدف افزایش همکاری و اعتماد متقابل باید باز شود.

آقای رئیس، دوستان محترم،

من اظهاراتم را به پایان می‌رسانم با یادآوری اینکه ملت بزرگ ایران با هزاران سال تمدن، همواره گفت‌وگو را برگزیده‌اند. جمهوری اسلامی ایران به کسانی که به دنبال سیاست رویارویی هستند، توصیه می‌کند که نگرش خود را تغییر دهند و آن‌ها را به سمت الگویی متمدن از مذاکرات برای راه‌حل صلح‌آمیز مناقشات منطقه‌ای و جهانی و مشکلات، از جمله نگرانی‌های امنیتی در مورد سلاح‌های هسته‌ای هدایت می‌کند. اینکه پس از گذشت یک سال و نیم کشورهای 5+1 با تاخیر تصمیم گرفتند به میز مذاکرات بازگردند را به فال نیک می‌گیریم.

جمهوری اسلامی ایران با توجه به قابلیت‌های گسترده خود از هیچ تلاشی در راستای اقدامات جمعی برای صلح و رفاه در سراسر جهان دریغ نمی‌کند.